

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: W. K., nar. X,
trvale bytem X,
zastoupený: Organizace pro pomoc uprchlíkům,
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9,

proti

žalovanému: Ministerstvo zahraničních věcí, IČ 45769851,
vízový odbor, Hradčanské náměstí 5, 118 00 Praha,

o žalobě ze dne 14.11.2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.10.2022 č.j. 307172-2/2022-VO,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto tak, že rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisu (dále jen „ZÚ Tunis“) ze dne 1. 8. 2022, o zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum č. X, podané žalobcem dne 16. 6. 2022, je v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

2. Žalobce v žalobě tvrdil, že se v květnu 2019 seznámil se paní I. D., nar. X, občankou České republiky (dále jen „partnerka nebo manželka“). Ihned po seznámení poznal, že k ní chová city, které překračují běžnou míru sympatie. Při prvním setkání žalobce s partnerkou strávil týden, denně s ní však byl telefonicky v kontaktu. Následně partnerka za žalobcem přiletěla v září a říjnu téhož roku, neboť se vzájemně velmi postrádali. V souvislosti s vypuknutím pandemie onemocnění COVID-19 se partnerka za žalobcem nemohla vypravit na počátku roku 2020, udržovali spolu intenzivní kontakt za pomoci bezplatných mobilních aplikací jako např. WhatsApp. V srpnu 2020 spolu strávili 14 dní. Žalobce také svou partnerku seznámil se svou rodinou. V tomto období se také rozhodl, že svou partnerku požádá o ruku, neboť na základě společně stráveného času a vzájemné komunikace, došlo z obou stran k prohloubení citů. V září, říjnu a listopadu 2020 pak za žalobcem partnerka znovu přiletěla, za což byl velmi rád. S ohledem na další vlnu pandemie onemocnění COVID-19 a velmi těžkých událostí v rodině partnerky spočívajících v úmrtí její maminky, se pak opětovně mohli sejít až v květnu 2021. Svatba pro oba partnery byla velmi důležitá, neboť pro ně znamenala další posun vztahu. Po ní se následně v roce 2021 viděli už jenom třikrát, a to v červenci, září a říjnu. I tato relativně krátká období pro oba partnery, resp. manželé, byla velmi významná, neboť jim umožnila alespoň krátkodobě trávit společně svůj čas. Oba manželé nesou velmi těžce skutečnost, že nemohou společně vést plnohodnotný život bez časového omezení. V letošním roce se pak žalobce potkal se svou manželkou v únoru v Istanbulu, kde spolu navštěvovali památky a užívali si toho, že mohou být opět spolu. Následně v dubnu, červnu a srpnu 2022 za žalobcem manželka opět přiletěla. Rovněž v tomto měsíci, v listopadu 2022, by za žalobcem manželka měla znovu přiletět. Žalovaný k závěru, že manželství mezi žalobcem a jeho manželkou bylo uzavřeno čistě účelově a žalobce nemá v úmyslu vést se svojí manželkou rodinný život. Tyto závěry, ke kterým žalovaný nemá podle žalobce oporu ve správním spise.
3. Zastupitelský úřad i žalovaný podle žalobce ve svém rozhodnutí uvádí jen aspekty, které z jejich úhlu pohledu představují naplnění tzv. negativních indikativních kritérií. Žalovaný uvádí, že žalobce je „ekonomickým migrantem. Uzavřením sňatku s občankou ČR/EU se pouze snaží získat lepší finanční postavení, ze kterého by případně benefitovala i jeho rodina.“ Podle žalobce tento závěr by byl pro posouzení žádosti relevantní za předpokladu, že by žalobce nebyl rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Žalobce se podanou žádostí domáhá toliko možnosti legálního vstupu na území členského státu EU, konkrétně na území České republiky. Uzavřením sňatku s občankou České republiky žalobci svědčí právo na volný pohyb. V tomto případě se vůči vízovému kodexu jako lex specialis uplatní směrnice a tyto závěry o tzv. imigračním potenciálu nejsou významné. Ostatně ke stejnému závěru dospěla i kancelář veřejného ochránce práv v rámci závazného stanoviska ze dne 3. 7. 2013, sp. zn. 6312/2011/VOP/PN.
4. Dále žalovaný ve svém rozhodnutí uvádí, že žalobce neuvedl stejné datum seznámení jako jeho manželka. K tomu žalobce uvádí, že při pohovoru, který byl s žalobcem proveden dne 5. 10. 2021 na Velvyslanectví České republiky v Tunisku žalobce stejně, jako jeho manželka uvedl, že se seznámili v květnu 2019. Je pravdou, že při pohovoru, který byl s žalobcem proveden dne 5. 11. 2021 žalobce při popisu seznámení se svou manželkou uvedl, že: „to vše proběhlo v červnu 2019“, nicméně zde došlo k chybnému překladu jeho vlastních slov. Při tomto pohovoru si s pracovníkem zastupitelského úřadu příliš nerozuměli. Např. je jako odpověď uvedeno, že si žalobce pronajímá dům na Djerbě, přičemž žalobce si pronajímá byt. K tvrzení žalovaného, že žalobce nemá s manželkou

společný komunikační jazyk, žalobce uvádí, že společná komunikace probíhá převážně v německém jazyce, který žalobce ovládá dostatečně, aby se s manželkou byl schopen domluvit na všem potřebném. Stejně tak není podle žalobce správný a relevantní závěr žalovaného, že se žalobce: „na život do ČR nijak nepřipravuje, ani neví, kde se Karlovy Vary nacházejí.“ Žalobce se domnívá, že není možné po něm v tuto chvíli požadovat znalost českého jazyka, který je jedním z nejtěžších jazyků světa, a českých reálií, když toto se dle platné české legislativy vyžaduje při podání žádosti o udělení státního občanství České republiky.

5. Stran věkového rozdílu mezi žalobcem a jeho manželkou je závěr zcela nekorektní a irelevantní pro žádost žalobce. Zástupci žalobce není známo, že by se státní orgány České republiky zaobírali tím, když občané České republiky různého věkového rozdílu hodlají vstoupit do stavu manželského. Posouzení věkového rozdílu mezi snoubenci je čistě jejich osobní záležitostí a žádný státní orgán nedisponuje zákonem danou pravomocí, aby tuto otázku mohl posuzovat. Ve shodě s tímto je rozhodně i příručka pro řešení otázky údajných účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU1, ve které se uvádí že: „za známku zneužití by nemělo být považováno například to, že manželé nemají společný bankovní účet nebo je mezi nimi velký věkový rozdíl, protože tyto okolnosti mohou nastat i u mnoha skutečných sňatků.“
6. K námitce, že žalobce se svou manželkou nevedl dlouhodobý vztah před uzavřením manželství, nelze uvést než to, že tomu tak není. Snoubenci se seznámili v květnu 2019 a k uzavření sňatku došlo v květnu 2021, tedy po dvou letech vztahu. Před uzavřením sňatku se snoubenci několikrát osobně viděli a krom toho byly spolu v každodenním kontaktu. Míra jejich seznámení byla tedy s ohledem na možnosti, které jim jejich vztah skýtá, velmi hluboká. Žalobce, jakožto rodinný příslušník občana Evropské unie, má právo ke vstupu, resp. ke získání potřebného víza pro vstup, na území členského státu Evropské unie, které je zakotveno např. v čl. 5 odst. 2 směrnice a v souladu s tím i v ust. § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.
7. Ohledně závěru žalovaného, že úmyslem žalobce není vést společnou domácnost se svojí manželkou, žalobce i jeho manželka shodně při provedených pohovorech uvedli, že po přicestování na území České republiky, budou bydlet v bytě manželky, v Karlových Varech. Žalovaným vytýkaná neznalost zeměpisu směrodatná. Není možné ani zákonné po žalobci požadovat bližší znalost České republiky, když se prozatím neměl možnost s touto zemí blíže seznámit.
8. Žalobce doložil, že s manželkou je v pravidelném spojení, že se navštěvují tak často, jak to jen je možné, že spolu komunikují jazykem, jemuž oba manželé rozumějí a že sám žadatel má snahu učit se českému jazyku. V případě, že existují pochybnosti o pravosti manželství, které ale nejsou prokázány, mělo by být rozhodováno ve prospěch manželství. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018 – 39, „zákon o pobytu cizinců vychází z vyvratitelné domněnky, že manželství mezi cizincem a občanem EU je manželstvím řádným, neuzavřeným ve snaze obejít zákon. V případě, že správní orgán neposkytne důkaz opaku, tzn. jednoznačně neprokáže účelovost manželství, na dané manželství se hledí jako na manželství řádné.
9. Žalovaný podle žalobce ve svém zamítavém rozhodnutí zcela ignoroval míru shody ve výpovědích žalobce a jeho manželky ohledně místa a datu seznámení, společného

komunikačního jazyka, osobních údajů i ostatních rodinných příslušníků, místa svého zaměstnání, obsahu pracovních činností, výše měsíční mzdy, společných zájmů a zálib, nahlížení a akceptace manželského svazku ze strany rodinných příslušníků, znalosti světových jazyků, věnovaných darů, žádosti o ruku, místa a data svatebního obřadu, průběhu svatebního obřadu, jména svědků, podávaných pokrmů na svatební hostině, účelu zasílaných financí ze strany manželky, způsobu plateb pobytů manželky v Tunisku, představ o vedení společné domácnosti, náboženství a dodržování tradic, zdravotního stavu a užívání léků, plánů do budoucna atd, přestože to svědčí o tom, že žalobce svou manželku dozajista zná adekvátním způsobem.

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že dle rozsudku NSS ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43 zákon o pobytu cizinců definici manželství uzavřeného účelově neobsahuje. Posouzení účelovosti uzavřeného manželství je otázkou skutkovou. Veřejné právo nahlíží na manželství autonomně podle svých norem a není vázáno vymezením jeho účelu normami práva soukromého. Vyhovuje-li manželství účelu vymezenému normami soukromého práva, neznamená to automaticky, že jej nelze označit za účelové. Dle rozsudku NSS ze dne 7. 6. 2018, č. j. 9 AZS 410/2017-96 lze za účelové „označit sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok. V obecné rovině lze za indikativní faktory, které svědčí tomu, že žadatel o vízum neuzavřel manželství pouze za účelem obejití právních předpisů upravujících vstup a pobyt cizinců označit např. to, že manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problému získal právo pobytu sám, nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím, pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu, pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.), manželství trvá dlouhou dobu. Žádné takové faktory v projednávané věci naplněny nebyly. Za podstatné faktory, které jsou-li dány, mohou naopak vést k závěru o účelovém manželství lze označit např. to, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajících z manželství; manželé se neshodnou na informacích o průběhu seznámení; manželé nehovoří společným jazykem.“. Žalovaný s ohledem na skutkový stav uvádí, že manželé ani nevykonávají manželské soužití podle norem práva soukromého, jelikož nemají společný jazyk a setkávají se pouze sporadicky. Žalobce, jakožto občan Tuniska pochází z migračně rizikové země, kde je migrace, a to i ta nelegální, normalizovaná. Současně je nutné uvést, že žalovaný zaznamenává případy občanů Tuniska, kteří mají za manžele občany ČR, kteří nelegálně migrovali do EU na lodi přes Itálii. Uzavírání sňatků v Tunisku s občany EU je velmi rozšířené, modus operandi pozorují veškeré členské státy s tím, že se jedná o levnější a bezpečnější způsob migrace do EU. Jenom ČR eviduje stovky případů totožného modus operandi jako v případě žalobce. Rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Gul proti Švýcarsku, stížnost č. 23218/94, uvedl, že čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu. Žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě, sp. zn. 72 A 8/2020 ze dne 2. 7. 2020, podle něhož, „zde též nebyla žádná objektivní překážka, tedy že manželka žalobce pracovala v oblasti finančního poradenství, a i přesto soud konstatoval, že mohou s manželem svůj společný rodinný život vykonávat v Egyptě.“. Dále též rozsudek NSS č. j. 9 Azs 410/2017-96 ze dne 7. 6. 2018, v bodě 34 uvádí, že: „Argumentaci, že společné domácnosti manželů fakticky zabránily správním orgánům z důvodu vízové politiky, nelze přisvědčit. Společná domácnost mohla být manželi

alespoň po nějakou dobu nepochybně vedena i v zemi původu stěžovatele.“ Žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 17 A 52/2021-56 ze dne 12. 7. 2021: „Bylo-li však manželství uzavřeno s tím, aby naplnilo svůj účel, pak je otázkou, z jakého důvodu manžel žalobkyni ve své domovské zemi alespoň krátkodobě a nepravidelně nenavštěvuje.“ Žalovaný uvádí, že veškeré návštěvy a snaha je vykonávána ze strany manželky žalobce. Žalobce manželčiny návštěvy nikdy nehradil, stejně tak nebylo doloženo, že uváděná cesta do Istanbulu byla hrazena ze strany žalobce. Z tohoto vyplývá, že manželka žalobce sňatek uzavřela s účelem vést společnou domácnost, nikoli však žalobce. Z jednání žalobce vyplývá, že nemá v úmyslu vést se svou manželkou společnou domácnost, resp. tu nemá v úmyslu vést mimo EU. Žalobce pouze tvrdí, že chce se svou manželkou vést společnou domácnost, ale nijak nekoná. A dále s přihlédnutím na socioekonomické zázemí žalobce a skutečnost, že by žalobce vízum do ČR nezískal. Judikatura českých soudů konstantně judikuje, že lze zkoumat socioekonomické zázemí cizince (srov. Městského soudu v Praze č. j. 14 A 44/2021-42 ze dne 14. 9. 2022, který uvedl, že „ekonomický potenciál společného soužití vyvolává pochybnosti. Žalobce fakticky nemá do domácnosti čím materiálně přispět, jeho vzdělání je v kombinaci s neznalostí českého jazyka či angličtiny (dochází nyní pouze na kurz) velmi problematické z hlediska uplatnění na trhu práce.“ a bod 48 „Nejasná je dle názoru soudu i otázka budoucího ekonomického směřování vztahu“). Právní zástupce žalobce v žalobě uvedl, že žalobce nehovoří německy (což má být společný komunikační jazyk žalobce a jeho manželky) na vysoké úrovni. Tato skutečnost dokládá pouze povrchní komunikaci spolu se sporadickými návštěvami. Komunikovali-li by manželé každý den po dobu tří let, měla by být z povahy věci jazyková úroveň na téměř nejvyšší úrovni. Žalovaný má za to, že byla naplněna negativní kritéria a manželství bylo ze strany žalobce uzavřeno účelově a ten nemá v úmyslu vést s občankou ČR společný život. Konkrétně totiž není rozhodné, co manželé tvrdí, ale jak se skutečně chovají. Pohovory žalobce a jeho manželky jsou do značné míry obecné a formulářové, kdy NSS „nepokládá rozpory ani soulad ve zkoumaných otázkách bez dalšího za zásadní“ a „stejně tak, jako nelze z rozporů dovozovat účelovost manželství, nelze ze shody v jiných otázkách vyvodit, že se účelové manželství nejedná“ (viz rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2014, č. j. 3 As 101/2013-34). Dále též rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2017, č. j. 2 Azs 355/2016-62 (bod 14): „Vzhledem k standardizované formě vedení pohovoru v rámci správního řízení je poměrně jednoduché se na dotazování připravit a odpovědi v předstihu korigovat“. Jelikož žalobce jedná účelově, je zcela jasné, že nebude uvádět, že nemá se svou manželkou v úmyslu vést společnou domácnost. Žalovaný tak nemusel využít zásady in favori matrimonii.

11. Žalobu soud neshledal důvodnou.

Soud doplnil dokazování o výslech manželky žalobce. Svědkyně uvedla řadu nových skutečností ohledně svého vztahu s manželem. Uvedla např., že k návštěvě svého muže využívá všechny své dovolené, že v zaměstnání si nemůže vzít neplacené volno na delší pobyt se žalobcem v jeho zemi, protože má na starosti výplaty ve firmě, v níž je zaměstnána, a o svoji práci nechce přijít, že domluvila v této firmě, že by tam manžel mohl nastoupit do zaměstnání jako dělník, že pokud mu v minulosti poskytla finanční obnos, bylo to proto, aby jí zakoupil pobyt se slevou, kterou mohl získat pouze on. Svědkyně také potvrdila, že s manželem komunikují až pětkrát denně a že se v němčině za dobu jejich vztahu rozhodně zlepšil. V češtině ho naučila některá slova.

12. Nicméně soudní řízení ve správním soudnictví probíhá až na výjimky v omezeném

rozsahu, jde o přezkum zákonnosti původního rozhodnutí žalovaného, a to je dni vydání tohoto rozhodnutí, zda je dni 17. 10. 2022. Je proto rozhodující skutkový stav, který byl zjištěn k tomuto datu. K novým skutečnostem, které správnímu orgánu nebyly známy, nelze v tomto soudním řízení přihlížet, avšak mohou a měly by být zohledněny v případné nové žádosti o krátkodobé vízum.

13. Soud nepochybuje o tom, že manželka žalobce neuzavřela sňatek účelově, sama vypověděla, že svého manžela představila svému otci, který i ve svém věku jel s ní do Tuniska, aby se seznámil s novým zetěm.
14. Rovněž tak z výsledku manželky žalobce je zřejmé, že z její strany náklonnost k manželovi trvá, nejde o krátkodobou záležitost, jsou spolu 4 roky, plánuje k němu zase přijet o Velikonocích 2023. Je zřejmé, že jejich vztah se určitým způsobem vyvíjí, i přestože bydlí každý trvale v jiné zemi. Např. z výsledku vyplynulo, že manželka žalobce při svých cestách do Tuniska již nepobývá v hotelu, nýbrž v bytě žalobce.
15. Soud však opakuje, že se jedná o tzv. nové skutečnosti, které správnímu orgánu v době jeho rozhodování nebyly známy, neboť jsou zjistitelné jen z výpovědí manželů, kteří tyto detaily o společném životě ve správním řízení neuváděli, tudíž nelze přičítat správnímu orgánu nedostatky skutkového zjištění.
16. Soud se tedy v této souvislosti ztotožňuje se žalovaným, že je namístě v dané věci nejvhodnější, aby žalobce podal novou žádost o vízum a v rámci ní byl znovu vyslechnut ohledně jeho manželského vztahu, neboť výsledek manželky žalobce nepochybně sám o sobě závěr napadeného rozhodnutí, že žalobce, (nikoli jeho manželka, státní občanka ČR), uzavřel sňatek účelově.
17. Z dosud zjištěných skutečností, které žalobce sám uváděl v předchozím správním řízení, nelze žalobcovu upřímnou snahu o rozvíjení manželského vztahu dovodit. V minulosti usiloval – neúspěšně – o vízum do Francie. Již před žalobkyní měl vztah s jinou občankou ČR. O ruku Žalobce svou manželku požádal po poměrně krátké době s ohledem na počet a délku osobních setkání. Větší intenzita vzájemného vztahu vyplynula teprve z nové výpovědi manželky žalobce, podle které se na dálku provázejí každým dnem, když si spolu telefonují několikrát za den.
18. Současně soud se ztotožňuje se žalovaným v tom, že ani z výpovědi manželky žalobce nevyplynulo, že by se žalobce nějak aktivně připravoval na život v České republice, že by vyvíjel jakoukoli snahu seznámit se s jazykem, reáliemi a prostředím, ve kterém má dlouhodobě žít. Nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že je toto pro závěry o možné účelovosti zcela irrelevantní, neboť právě proto, že český jazyk je obtížný a současně jediný úřední jazyk v této zemi, nepochybně pro integraci zde žijících cizinců je velmi podstatné, aby se dokázali v něm domluvit a tak se i snáze začleňovat do zdejší společnosti. Manželka žalobce zatím pouze potvrdila, že se žalobce během jejich vztahu zlepšil v němčině, v které spolu komunikují, což nelze označit za dostačující aktivitu ze strany žalobce v přípravách na život právě v ČR. Žalobce sám svou výpovědí musí přesvědčivě vysvětlit, že nejde o plány pouze jeho manželky, ale že i on sám chce zde žít po boku své manželky, nikoli např. v německém kulturním okruhu.
19. Soud musí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí, a v tomto směru má soud za to, že žalovaný nepochybil, když na základě znalosti skutečností, které mu byly sděleny ve správním řízení, dospěl k závěru o nutnosti

zamítnutí žádosti o krátkodobé vízum.

20. V rámci nového řízení žalobce bude znovu vypovídat o tom, jak se projevuje jeho vztah k manželce, a na základě aktuálních skutečností správní orgány znovu rozhodnou na základě své úvahy o cílech jeho manželství s občankou ČR.
21. Na základě skutečností, které byly zjištěny z výpovědí manželů provedených ve správním řízení, totiž soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem, žalovaný nepochybil, když manželství žalobce považoval za uzavřené pouze za účelem získání oprávnění k pobytu v Schengenském prostoru.
22. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 30. ledna 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně